

Sipai chu ieng am a n'a an mawphurna? ei ti chun, râl do le mi suol vêng hi a ni'l a tâwi zâwngin. An sin hi a rik a, indona field-a dâm an hringna thâpin tir lütin an um a, hliempui nasa tak dâm chu va tuorin, an suolna lei khawm ni lovin an va thi pha țeu hlak a nih ram tâ dingin.

Chuong ang chun, khawvél sipaihai angin râl do dinga Pathienin a Sipai dinga a mi thlanghai ei nî leiin, tîsa ram le thlarâu ramah hmêlma do ding tam tak ei nei kawp a nih. Khawvél sipai lêt tamin ei mawphurna a rik lem a, ei lâwmman khawm a ropui lem dai bawk a nih.

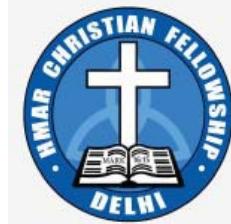
Sipaiin mi suol chu an râlthuomhai le dâm an hung man chun châwimâwina insâng tak tak le lâwmman hlu tak an dawng hlak ang hir, Kristâ Sipaihai khawmin thlarâu inhmanghai mana Pathien kuomah ei țhuoi lût a ni chun, mi lo lâwm a t'a, nakie hunah VÂN ramah ropui takin VÂN mipuihaiin mi lo hmuokin, châwimâwina insâng tak le lâwmman Lal Lukhum se thei lo an mi la'n hlân ding a nih.

Sipai chu hmêlma nei an nî leiin inring zinga um a țûl a, hmu zing sîn, sienkhawm hre dêr lovin an hmêlmahai le dâm chun an insun pel zut zut châng khawm tam a tih. Sipai form an hâk naw a, silai le râlthuom an châwi naw chun mi narân angin an inlang hlak a, hriet hran thei an ni ngâi nawh. Chuong ang tho chun, Kristâ Sipaihai khawmin hriet lovin hmêlma vêhlêmtû an nei zing a, sienkhawm var takin an inthup a, hmêl le chêt ziea hmêlma an nîna an suklang ngai naw a. Chuongchun sún var lâi khawm awlsam takin inring hman lovin rûnin an um thut thut hlak.

Hmangaitu ei sâwnhai dâm kha hmêlma țium dâm an lo ni a, mi lâwmpuitua ei ngâihai dâm kha a rûka mi thîktû dâm an lo ni hlak. Mi țhangpuitû ni âwma inlanghai dâm kha mi suksetû dâm an lo ni a, mi ditsaktua ei lo ngâihai dâm kha mi hnâwlû dâm an lo ni zing lem hlak.

Râl rama chêng ei nî leiin sipai anga fîmkhur tak, huosen tak le hrât taka ei um zing hi a țûl a nih. Dotû (hmêlma) lienin hrâng hai sien khawm, ti le zâm ding hi ei ni nawh. Châu le lunghnûr ding hi ei ni bawk nawh.

Ei Lalpa Isu Krista khawmin, "Inremna siem dinga hung ka ni naw a, indona inlêngtir dinga hung ka ni lem," a lo tî kha taksa indona tieng kher a kâwk naw a, thlarâu indona tieng a kâwk deu tak. Tû theida va hrilin va tâwk kher naw inla khawm, Kristâ Sipai ei nîna ringawta khawm hin mitam tak theida ei kâi nghâl a, chûlein indopui ding hi ei hau hrim a nih.

HREPITU

TULAI THIL UMZIE HI PATHIEN RORÊLNA A NITA AN NAW MAW?

Mrs. Rotuokvel Joute

NAUPANG TADINGIN THO DAWK RAWH (SAM 78:6)

Rev. C. Kawldinglien Joute

ZAWLNEI HUN A TAWP TA AM? - Pastor Lalbuotsai Buongpui

DAMLAU LUNGDAW - Vanlalrêng

RETHEI SILFENA IN BELIN - Dr Dony Tuolte

HRÂTTAK LE HUOITAKIN - Jami Darngawn

KRISTA SIPAI THA - John L Pulamte

Hrepuitu

Hmar Christian Fellowship
Delhi
Chanchinbu Thlakip Suok
(Regd No:S/ND/599/2015)

Vol. 15 No. 4
March - May 2020

Editor:

L. Robert Varte

Jt. Editor:

Upa Lalsiemlien Pulamte

Editorial member:

Pu Immanuel Khawbung

Printing:

Pu Nehemiah D. Ruolngul

Contributing editors:

Pastor Lalditsak Inbuon

Pastor Lalsiesang Joute

Address:

Editor, Hrepuitu,
No. 1221

RK Puram, Sctr 12
N Delhi-22

Tel: +85888-06754

email: hrepuitu@yahoo.com

Hrepuitu a article insuo hai, ngaidân suklanga um(hai) hi HCF Delhi ngaidan a(n)ni chuong kher nawh. Ziek tu in mawphurna a ni lem. Pathien thu le artikul insuo nuom hai chun iengtiklai khawma editor hai email ah thuziek hai chu pek thei zing a ni -

Editor**Editorial:**

Eiin ring phak lo le ngaituo ngam lo, *cinema* a en chau ei dittawk thil hai chu tulai khawvel popo hi Corona virus hri in leng lei hin mitin in buoina ei tuok mek a. Ei nitin hringnun danglam takin a siem a, chun, hi Covid - 19 lakah inveng himna dingin nasatakin doctor, health workers, scientists, sanitation department, police, ex servicemen, railway thawktu, dawr nghaktu, delivery sin thaw hai le NGO volunteers hai in an theina kawng dang dangah Corona virus lakah hringna sanhim na dingin a sun le zan hril lovin sin an thaw mol mol tawl a. Sorkar hrietpuui website khom a um a, Covid warriors tih in. Chuonglai chun eini mi le sa hai khawm hi corona warriors a thrang khom um ei tih.

Hi lai zing hin , eini ringtu, Krista zuitu hai khom ei khingpuipa ei do na dinga Lal Sipaihai (Warriors of God), Krista sipai, Krista warrior ei ni angin, chuong ang takah warrior le soldier mizie ding ni dinga mizie poimaw hai hi lekhabusunga khawm hin ziek a nih a. Chuonghai chu

- (i) Zâinêmna dâm
- (ii) Tlâwm ngamma dâm
- (iii) Zâidâwtheina dâm
- (iv) Mîhai chan tha lem inchangtir a
- (v) A tha naw lem inchû ngamma dâm
- (vi) A thiem lem nêkin a thiem naw lem inchû ngamma dâm
- (vii) Thil tha leia tuor ngamma dâm, indik naw na leia hlâwkna nasa tak nêka indikna leia chân vawng ngamma dâm
- (viii) Tlân siet nêka Pathien hminga muolpho ngamnhai dâm
- (ix) Manî thiemna a nih khawma tlâwm nuomna lungril put
- (x) Tlâwm ngamma hi mi huosen nîna indik tak lem a nih
- (xi) Khawvél ngâia dâwizepna dâm hi, Pathien ngâia chu huosen nîna dâm a ni lem.

Chuongchun naute nei a hung hun tah a naute pa chun a mi hung call a "Pi Jam, naute kha Doctorin nuhmeite ding a nih a tih a" tiin a hung hrila kei chun "Aningei chutie la hung ታውງታ ka tih aw" tiin Lalpa kuoma ka ታውງታ lai chun naute pasalte hmel chiengtakin ka hmu a, chuongchun naute pa kha ka hang hril nawka hun sawtnawte hnung chun call a hung nawk a "Pi Jam, Joshua a pieng tah ie" a hung ti chu ka Halelui zak el a nih.

Lalpa ropui tak raw se.

Chuongchun Lalpa hratna zar chauvin Kristien nuhmeipawl chun thang nasa takin kan hung lak taha Missionary chawmna dingin kan thei ang angin thang kan laka thil kan zawr nasa bawk chu ning a tih kei ታውງባው thiemlo le ታውງማውltak khawm kan thil zawrpha ቃዕዃት ka ni leiin kei chu a ታውና takin ka ትክክል chutaka inthawk chun ታውງባው ታክክል ka hung inchuk dawk ve niin kan hriet a nih. Kan thil zawr ding pha hin harsatna keima minimal nuna ka tuok nasa em em hlak a. A chang chun sawiselna khawm ka tuokchang a um ve hlak a nih. Sienkhawm Lalpa ei Pathien rawngbawl ka nih ti ka chieng lei chun harsatnahai chu ka lo paltlang thei hram hlak a nih.

Aw le, unau ditum tak, nang leh kei khawm Lalpa rawng ei bawldan hi inang kher nawng a tih, sienkhawm Joshua Pathien kha ei Pathien a nih a chu Pathien chun nang leh kei Ami umpui zing a nih.

Lalpa hminga ei thilthaw chite hai khawm Lalpa'n a mi hrietpek dawp dawpa hi hnuoia ei um lai khawm hin mal Ami sawm hlak a nih ti chu ka hung suklang nuom a nih.

Chun, tulai ti inla, hun iem ani chen chu fesuokin rawngbawl theinaw langkhawm ka umna hmuna ka thei ang anga ka testimony annaw leh Pathien thu ka hriet ang anga ka hung suksuok hai hi a chang chun ka peinaw le inphalam ka kawp hlak a, amiruokchu, Lalpa thu keia hung tlung hai hi ka thaw naw chun Lalpa chun Ami lawmnaw ding anga kan hriet leiin ka hung ziek /suklang nawk el hlak a nih. Lalpa'n ei nia thaw dinga Amin hriettir hai chu lo harsa deu hlak sienkhawm Ama ringsana hrattak le huoitaka ei thaw chun hnena le malsawmna chu ei ta a nih.

LALPA'N MALSAWM RAW SEN CHE.

HRÂTTAK LE HUOITAKIN

Jami Darngawn

(Ahmasa'n hi ka testimony hi ziek dingin inlang hlak sienkhawm kan phalam leiin ziek lovin ka um hlaka zâni zân May 4, 2020 chu ka naupa ka mengpui zân sawthnunginahunginlangnawka,chuongchun,khawvartawminkaziekdawk ka nghe nghe a nih. Hang thaihmang (delete) nawk dingin ka khawvarpui/ka sawlpuiemleiinkalhungusuklangdinganih.Lalparopuinadingchauvinleh!)

Joshua 1:9

"Hrâttak le huoitakin um rawh; ti naw la, zâm bawk naw rawh, LALPA i Pathien chu i fena taphawtah, i kuomah a um pei ding an nawm," tiin, a hril a.

Kum 2007 a inthawk khan Lalpa hratna zarin ka thei ang angin rawng-bawlna ka lo nei hlaka ruithei sala intanghai kuomah kum 5 vel chu ka thei ang anga rawng ka bawl lai chun ni khat chu thuthar ka dawng tlat el tah a, ka thuthar dawng chu "Li inthuk tieng pan rawh" ti a nih. Ka thuthar dawng chu a umzie ka hrietnaw lei chun Pastor nuh-meい pakhat kan dawna a ma chun a mi hrifie peka ka lawm hle a nih.

Chuongchun kum 2012 a hung inher suoka kan kohran Kristien nuh-meipawl inthlang kum a lo niha chutak a chun a tawizawngin hril inla kei chu țhuoitu (Chairperson) dingin thlangtingin ka uma mak ka tiin ka ham-hai hle, ka huphur taluo leiin ka nina dinga ruota um chu laknaw ka tum lungril tah a nih. Sienkhawm in ka tlung hnung chun Lalpa kuomah ka țawngtai tah a, ka nina dinga ruota ka um chu laknaw ka tum thu ka hril lai chun Lalpa Thlarau chun A mi chenchil a, ka lungril a chun chieng em emin thu a mi hrila chu thu chu hi a nih. "**Hrâttak le huoitakin um rawh**" tiin a mi hril a. Chun, "**Joshua bungkhat changkuona en rawh**" ti a nih.

Amiruokchu ka la awinaw rawp a, ka huphur thu chu ka pasal kuomah ka hril a, ka pasal khawmin țhuoitu ni chu ka zonaw ding ti a mi hriet chieng leiin ka lak naw ding chu a mi remtipui tah a nih. Sienkhawm chuonga thuthlukna kan neizo chun țawngthei lovin ka uma, Lalpa Thlarau chun a mi pawl a, thu a mi hril nawk tah a nih. Chuongchun kan kohrana nupui pakhat naupai a uma ama kuoma va fea a naupai lai khawm pasal a ni ding thu le a hming khawm Joshua a ni ding thu a mi van hriltir tah a nih. Chu umzie chun Lalpa'n Joshua kuoma a lo hril ang khan ka kuoma khawm a mi hrilve ti inentirna a nih. Chuongang tak chun nupui pakhat naupai kuom a chun ka va hril tah a nih.

TULAI THIL UMZIE HI PATHIEN RORÊLNA A NITA AN NAW MAW?

Mrs. Rotuokvel Joute, Sielmat

A hmasain ei thu tum ei hrilna ding hin Bible chang ei hung tarlang hai hi a hmun a chin leiin a hma le a hnung hril nuom tamtak um sienkhawm ei zieksa naw ding a nih. Chun, article sei deu hi mit hrâtnawhai tading lem chun tiemsuok hi an tak hlak leiin a point a ei fu chat tum lem a nih.

Bible hi Thu Hring a ni leiin Rom zieka "*Tulai thil umzie inhriet lei le inlusu hai ta dingin thranghar a huntak tazet ...*" a ti hi a ziek hun kha kum zatelpui liem ta sienkhawm tuhun a ding khawm hin an dik zing a ni leiin Bible-in a hril hi ngainep chi an der nawh.

Rom 1:25 "*A siemtu biek nêkin a thil siemhai chu an biek ta lem a*" ti ei hmu. Tulaia natna hrik (Covid-19) hi ram changkang le ropui haiin an thawhla a. An ralthuomhai suonga ti neilo haiin an thuom neihai hmang thei nilo, Lalpa kut, mit longa hmu theilo khawpa chin hin khawvêl pum-pui le tuipui chunga hai chen khawma inzam dar el ta hi iengleia hi thil hi hung suok el am an ta a!

Ei Pathien thuin "*A suong taphawtin Lalpa chu suong raw se*", a ti laiin thiemna le varna petu suong talo a, a thilsiemhai suong lemtu hi an hung pung peia. e.g. USA dam khu Chanchin Țha leia dawmsanga um kha Isu thisen suok iengma loa ngaia tluksana, Setan bie, Isu hming hrilsiea mani inchawimawi, Pathien thu pêk ienga khawm ngailoa mani nuomdân le in-hawi ti zawnga nun hmangtu an pung deu deua. Pathien thupêk an kalna hai hi tarlang seng an nawh.

Kei mimawl takin America President, Donald Trump ka lo ngaisang bék bék nasan chu "**Back to the Bible**" a ti kha a nih. Term hni bék hi inlal sien chu siemthat a hau hi ring a um a nih. Pathienin a khawlai rambung khawm ni hai sien thiemna le varna a pêk haiin thil ropui tak tak an siem suok a , varna petu suong nêkin an thilsiemhai an suong ta lem a. Chatuon thinaa inthawka mi sansuoktu Lal Isu thisen suok iengmaloa ngaituhai thununna dinga Lalpa hmangruo virus hi a va chin lawm lawm de!

A țiumzie hlak chu khawvêl a nghawrnghing el bawk sia. Jona chu, a lu hlietu dinga Umzam inumtirtu Pathien chunga khan lawm loin, a umzam chunga a lawma Pathien a lung a sena, umzam chun a sukthem pêk nghala.

Jona chu a lung a sen nâwk nghala, iem a thaw thei chuong leh.

Bible-a hripui inleng thenkhat hei hril ei tih. Number 16:46 Kora le a pawl-haiin Mosie le Aron an sawisêla, Pathienin a lungsenna a suklanga, hnuoi kakin an lem tir tûm khan mipuihaiin Mosie le Aron chu “*Lalpa mihai in that*” ti a an lungsenna a khan Lalpa lungsenin hripui a zuk tir khan mi 14,700 an thi a ni kha. 2 Sam 24:15 a chun Israel-hai suolna leiin Lalpa lungsenna chu David lungrila Setan an choktho tira, a sipai hai tiemna thu a pêk khan Joab in a remti nawsa in David chun an tiemtir luia. An tiem zo char leh Lalpa lungsenna a hung inthawka, thil tûm tak tak pathum laia pakhat thlang dingin a tia.

David chun “*ka lung a zing em el a, Lalpa zangaina chu a nasa hle si a, a kuta tlulut phawt el ka tih*” a ti a. Nithum sûng hripui a zuk inleng tira mi 70,000 an thi hmat el a nih. Vântirko in Jerusalem tieng zuk thaw nâwk dinga a kut an let chu Lalpa in “*a hun tah I kut in let ta naw rawh*”, a ti chun hri chu a tawp el a nih.

Hri inleng tirtu le suktawp theitu chu Pathien a nih. Number 25:9 a chun Israel pasal han Moab nuhmeia an nei haiin Pathien hring nghatsana Baal pathien an biekpui khan Lalpa lungsenna an lang nâwka, hripui bawkin a zuk hrema, mi 24,000 an thi a ni kha. Hieng naw khawm hi hril ding tamtak a um tawl.

Hringna po po hnar Lalpa Pathien a ni sia (Number 27:15). Pathien chun ei thlarau damna hi a ni a dit tak chu. A thlarau Thienghlim chengna dinga a buotsai ei taksa khawm hi ama chawimawitu dinga a buotsai a ni leiin a ngaituo a nih. Eini ruok chun Pathien le ei inzawmna hrim hi ngaisak loin ei taksa damna le inhawitirna hi ei ngaipawimaw hmasa a. Hmu theilo khawpa chinin khawvél a rûn ta chun Lalpa kut anta ti naw ruol anta naw maw?

Lal Isu thisen suok, iengmaloa ngaihai hremna dinga a buotsai chatuon meidil lut hun a tlung hma hin Lalpaa hringna la nei nawtuhai tadinga hun tha a la um lai hin zawng ei tiu. “*Hun lawmuma ka ngaithak che a, sandamna nia ka thangpui che. Ngaita u, tuhi hun lawmum chu a nih, ngaita u, tuhi Sandamna ni chu a nih*” (2 Kor. 6:2).

Pathienin a thutiem sukpuitingna ding hin a mihiem siemhai tho hi a hmangruo ding an nih.

hi ei dawn naw ding maw! Sienkhawm khawvel rawl angin a rawl an ring naw a, zaidamin a rawl an nem leiin hmangaitu rawl ei hriet hmaia ei hnawl nawk hlak.

Vawisun, Isu nang le keia kuoma châm ding le mi chenchil dingin ei lungril kawt a kik. Ei hawng pek nuom naw ding maw! Khawvel zantieng khuo anhnu a, an thim ding an tah. Emmau lamluonga ruolcham intlawn hai angin ei kuomah chenga mi umpui din Isu fiel ei tiu. Ama dita pawmtu hai Isu'n a hnawl ngai nawh.

THUPUONGSUO 3: 20

Ngai ta, kawtkhar bula ngirin ka kik hi; tu khawm ka rawl hrea kawt mi hawngpektu kuo-ma chun lütin a kuomah zânbu kíl ka, ama khawmin ka kuomah kíl bawk a tih.

Lalpa'n mal mi sawm pek raw seh. Amen

contd from page 20

Sipai ei nîna angin hmêlma mi dotu tam tak ei nei ding hrim a nih. Sipai ding chun dâwizep a thei naw a, thabo khawm a thei bawk nawh. Huoisen tako um ding hi ei nih.

Thlarâu huoisenna chu hieng zâinêmna dâm, tlâwm ngamna dâm, zâidâwtheina dâm, mîhai chan tha lem inchangtir a, a tha naw lem inchû ngamna dâm, a thiem lem nêkin a thiem naw lem inchû ngamna dâm, thil tha leia tuor ngamna dâm, indik nawna leia hlâwkna NASA tak nêka indikna leia chân vawng ngamna dâm, tlân siet nêka Pathien hminga muolpho ngamnahai dâm hi an nih. Hienghai po po hi Krista Sipai tha mizie vawng an nih.

Manî thiemna a nih tî leia tlâwm nuom dêr loa inhrosa pum pum hai hi mi huoisen an ni nawh. Tlâwm ngamna hi mi huoisen nîna indik tak lem a nih. Khawvél ngâia dâwizepna dâm hi, Pathien ngâia chu huoisen nîna dâm a lo ni dai lem hlak. Chûleiin Lal Sipaihai ei nî leiin Pathien dit zâwngin huoisen takin râl do ei tiu, hnê ngêi dingin. Indona chu Lalpa indona a n'a, hnêna khawm A tâ a nih.

Lalpa'n a thû mal mi sâwmpêk raw se.

a thlawn der. Chuleiin Isu lal dingin an hnawl. Lal dinga a hnam thlang Israel ha'n an hnawl chu nang le kei ei vangnei pha. Chan tħa changin sandamna ei nei pha tah. Amen.

A ropuina silfen hlipa rethei silfen an bel meu chu Pathien hman thlang Israelhai khawma an lo hriet hmai. Lal dinga dit loin an hnawl īħuoi el. Chu zar chun nang le keiin **Israelhaein hnawla an pei hnung kha, Van lal reng ro pielral lunghlu ka hnu tah** tin chawmban ei vawr pha tah. Amen.

Zirtirhai khawm an duoi bik nawh. Isu a thonawk hnungan a zirtirhai hai kuomah an lar. "Nauhai fak ding in nei am? ti an dawn. An ni hlak chun Isu a ni an hriet naw leiin "Nei lo" tin an dawn. An hotupa le zirtirtu ti hre ni hai sien "Nei lo" ti chau in dawn dal mei an tih. Isu ti an hriet naw leiin "nei lo" an ti īħuoi. Kum tam a suk a tunga, a kúl a taia Isu an zui hnung khawm leng bar an ni bik naw ie!

Zirtirhai kuoma fak ding an dawn ang hin nang le kei a kuoma fak ding a zawng. Silfen dang dang inbelin a hung hlak. An thuom dan le a silfen inbel, an lang dan le hmelput dan a tlawm taluo hlak leiin Isu a ni ei hriet hmai hlak. Fak ding pe phal loin ei en liema a. "Nei lo" ti'n ei dawn hlak.

Silfen rawng chi dang dang hieng rethei le hmusitum, thuom in-ek le tirdakum haia inbelin nang le kei a kuoma fak ding a hung zawng rawp. Ei hmusit a ei tirdak lem. Lung hnuol le bei-dawngin ei in liem tir hlak. Lalna le ropuina, thuneina silfen inbel a hung ni sien chu ei hriet mai awm si nawh. Rethei le tlawmna silfen anbel ruok chun ei hmu īħel nawk hlak si a.

A hmel en in tlawm sien la khawm,
Hnuoi le Van lal a ni si.

Thangpui ngai, rethei silfen inbel a kutdaw hmel puta a hung lem chun tuin am ditin kawt hawng pek a ta? Chunekin lut phal loin tuola ei ingirtir hlak. Chuleiin fak ding hmu loin, lung hnuolin ami kirsan hlak. Rethei silfena an thuom pha ei hriet thiem ngai naw a, ei hmu īħel rawp.

Samdama ei um theina din Isu'n hmangaina rawl nemin a mi ko. A thisen zara sandamna ei chang nuomin a mi hnai zing. Ei lungrila cheng zing din kawtkhar bula ngirin a kik. Vawisun hmangaina rawl nema Isu'n a mi ko

NAUPANG TADINGIN THO DAWK RAWH (SAM 78:6)

Rev. C. Kawldinglien Joute

Introduction:

Covid-19 hripui inleng hma in i insûnga i rîla ra nau malsâwmna Pathienin a lawmmman a pêk che hai kîlkawina hun i hmang tam naw khawm alo ni el thei. Covid-19 Lockdown hun hi nang nu le pa, Pathienin i nauhai Ama thutaka enkawl le chawmna hun dinga 'hun rângkachak' a pêk lei che in lawm la, 'Naupang tadingin tho dawk rawh' tin ditsak takin ka hung ngèn che a nih.

Iengleia Naupangħai tadingin ei tho dawk a ḥul am? Jesuit pawl chun 'Naupang kum 7 mî mipe la, keini in mi puitling in entir kan ti cheu' an lo ti nasan āwm chu mithiemħai zui dān in mihriem thluok 90 % hi kum 3 ei ni hmaa in an siemfel zo vawng ta lei, le mihriem ei mizie ding 85 % hi kum 6 ei ni hmaa an siem fel zo tah lei hi nîng a tih. **Psychologist** hai chun naupang kum 0-14 hun sūng hi '**mizie siem hun**' a nih an ti a. Chu leiin nu le pa hai ei mawphurna chu ei nauhai hi hun sūng hin a hung puitling hunah a nungchang, a um dān dinga ei dithai po po inchuktir chu a nih.

Naupang um dān le mizie inchuktuħai chun tulai naupang kum 4-14 sūnga mihai '_Internet Generation', 'Digital Kids, 'Alpha Generation'_ ti dâm in an inbûk a. Internet hi an hringnun keiħuoit u le thununtu pakhat a hung ni ta leiin Internet khawvēl chu khuo le tui nina neit u niin, eini nu le pa hai ruokchu Internet Generation hai tadingin khuolzin ei ni ta lem. Khawvēl hi an kutpârin an tâwk/them thei vawng an tah. An thil hriet nuom, en nuom hai hi lekha tiem rawna hriet nêkin 'an google' lem hlak. Vawisûn hin khawvēla naupang kum 4-14 huomsûnga 2.3 billion an um a. *Chuong-hai laia chun i insûngah naupang iengzât am an thang ve a?*

Kum 4-14 Naupangħai hi Setan Target an nih: Setan hin mihriem, Pathien angpua siemħai hi ami thîka, ama chatuon hremħmuna hrem ding le Pathien hmēlma a ni leiin Pathien a bei/thaw ngam naw leiin Pathien angpua siem mihriem chu theitawp insuo a mi suksiet hi a thiltum lientak a nih. Chu a thiltum hlawtlingna dingin naupang a inthawkin a bul a ḥan a nih.

Ei hriet dinga pawimaw êm êm thil pakhat chu naupang kum 14 hn-uoitieng mihai hi Setan target lientak, le tleirawl suol, mi lulul ni dingen suksiet tum in nasatakin thang a lâk zing ti hriet tlat ding a nih.

Eini chun Naupang kum 14 hnuoi tieng mihai hi chuong bêk chun ei ngaisakin, ei sie pawimaw lawm lawm nawh. Sakhuo thila a hmingin an tadingin Sunday School chu ei buotsai pêk ngei a, amiruokchu Pathien Thlarauvan an hringsun a sukdanglam thei a nih ti ruokchu ei ngaituopui nawh. Chu nêk hmanin, inkawm châng “*Ina lo um mei mei raw hai se, Pathien Thu an ngâithlak thei tak tak chuong nawk*” ei ti zui nawk a. Chu chu hmêlma Setan in remchâng la in anni thuoi hmang theina dingin theitawpin thang alo lâk zing bawk a nih.

Tulai Naupang kum 14 hnuoi tienghai, la տանց theilo, a ziek khawm tiem theilo hin *mobile phone, iPad, computer* hai hi eini nu le pa hai nêkin an thiem lem in, an hnesaw lem hi mak i ti in, i lawm vieu khawm a ni thei. I hriet ding chu hmêlma pa Setan chun an mita thil an hmu nuom zawng tak le naa an hriet nuom zawng tak hmangin an mizie dinga hringsu nu le pa in ei ditnaw tak hai hmangin Setan chun an lungrilah chi angin alo tu zing a nih ti ruokchu hre thar ei tiu. Nu le pa tamtak chun TV, Internet, mobile phone, online games hai hi nau dawnna takin ei hmang lai zingin, iem nakie pha ei nauhai mizie a la hung nghawng ding ti ruokchu ei ngaituo chuong lem nawh.

Iengleia tleirawl suol hi um dinga ei ngai tlat am nîng a ta? Tleirawl an ni hma, kum 13 hnouitieng anni lai le ei ngaisak bêk naw hun lai “*Lo um mei mei raw hai se*” tia ei thlathlam sûng Setan in a mi lo chêt khal a, an lungrilah chi alo tu inthûk taluo ta leiin an hung tleirawl tan a, tleirawl pasalte a rawl a hung danglam a, tleirawl nuhmeite an awm bawr hung mar in, nu le pa hai chunga hel châkna, lulul nuomna an hung nei hi iengdang khawm an naw kum 13 hnouitieng an ni laia Setan in an ni a chi a lo tu kha a hung par suok ta lei a nih. Chuonglai zing chun ei ni nu le pa hai chun ei nauhai kum 14-15 an hung ni chun har suokna châng ei hriet ve cho. ‘*Ana Bawia/Bawinu hi a um dân, khawsak dân andiknaw a nih’* tiin. Hi hi ieng dang lei khawm an nawh kum 13 hnuoi tieng an ni laia Setan in an nia chi alo tu po po chu hung pâr suokin, an ni a suol chi tu a um chu a hung ra suok a nih. A ra suok ta chun an hnu ta hlak a. Nu le pa haiin nauhai suolna ei hriet dawk ta hnung lem hin chu naupang in vawi tamtak inruithei alo thaw tah, sex-a vawi tamtak a lo inhmang tahnung dâm a lo ni ta lem.

mte ka pek a. A lawm hle ni ding a na, a bawk a them, chibai mi buk tak a nuom ti hriet thei a nih.

Hi lai hin a chunga hla ka tarlang Pu Lalthlunglien hlapluok khi lungrila a hung inlang vang vang chu tie. Ka ngaituona an vak sei hman fu!

A tlangpuiin mi thil ei pekin, thangpui ngai ei thangpui khawn ni sien min ei thil thaw hre hai sien ei nuom. Thil tha ei thaw reng reng mi inpak ei beisei hlak. Ei hming inlarna ding le in-thangna ding a ni chun tam tak tak khawm ei pek phal.

Mi ropui le mi lien, thuneina kengkaw thei chin hai an mamaw le țul huna pek chu ei phur, mi rethei kuoma pek nekin. A san iem ei ti chun, an nia beisei ding ei nei hlak leiin. Mi hnouihnung le rethei hai kuoma chu hmu kir ding, thangpuna beisei ei nei nawh. Hi hi mihiem mizie a nih.

Lal ram rawngbawlna ding le Lal sina ding khawm in ro loin tam tak tak ei pek. Ei sawisel nawh. Ei thaw ding a nih. Tam tak chun ei thil pek hai mi hmu ding, a huou huoua inlangtir ei nuom. Isu ruok chu ei nuom ang le dit zawngin an lang ngai si nawh.

Lal puon sila anlang pha ei huor hlur a, ei nei bak khawm pek sa ei nuom. Rethei silfena anbel pha ruok chu a hmel hmu an tak a, ei lo haider nawk hlak. Hriet ngai lo, hriet naw sak sak thaw-in ei hnawl hlak.

Mihriem chun puotieng inlang dan ei en hlak. Mi mithmua mawi ei zawng leiin. Pathien ruok chun lungrik a en lem. Chuleiin mi ka thangpui ei ti haihi aw! Ei nin a lawmman hmu kar ei nghakhla hmasa hlak. Min ei thaw hre hai sien, min pak hai sien ei ti. Inpak ri ei dawng naw le lung awi lo. Isu hmel ei hriet hmai rawp.

Pathien hnam thlang Israel hai khawma Isu an hmu țhel na sa. Israel kum sang lalram ropui tak indin beiseiin tlumte thlir takin an lo thlir. An thlirna'n an mit a ār-in-ța zak. Isu hlak an beisei le túng ang, an ring dan angin hung reng reng ta lo.

Lal puon sila ropui taka hung nekin **rethei silfena in belin** tlawm takin tlanna sin thaw din hnouia a hung. Israelha'n an tung suol a, an beiseina

RETHEI SILFENA IN BELIN

Dr Dony Tuolte

Aw ka Lalram sakhmel hi,
Hrietthiem hi a van tak ngei;
Hliemna pānserin sakhmel a bawm,
Lal puon sila a hung pha;
Ka lo lawm lût hlak si a,
Retheina puon an belin;
Ka lo haider nawk hlak si.

By: Pu Lalthlunglien.

Tarik 05.05.2020, thawlenni hin ka student hai whatsapp hmanga assignment ka pek chu table a ka check a. Hun iemani hnung chun kawtkhar, door bell an ring a. Ka naunu chun kawt a va hawng a. Dustbin, hmunhnawk la khawm dinga hung a nih. Dustbin kan siekhawm chu ka naunu'n a pek a.

Dustbin a pek zo chun hmunhnawk la dinga hung chu fe el loin tuola a ngir zing a. Thil hril a nei a. A thil hril chu ka naunu'n a hrietthiem el naw leiin a mi ko a. Ka thil thaw laklaw lai ka tho a, kawtkhar tieng chu ka pan phei a.

Kawtkhar bula chun dustbin la khawmtu chu a ngir a. Facial Mask (Bau le hmūr tuomna) a hmang leiin a ṭawng ka hriet chieng thei vat naw a. Lem i hril, lem i dit a? tiin kan dawn nawn nawk a. Chu chun a dit le a thu hril ka man a, ka hriet thiem ta a.

Kan campus-a dustbin, hmunhnawk la khawma sawr tam tak an um. A ma hi hmunhnawk la khawm hai laia pakhat a nih. Hienganga sawr an tam leiin personal a ka hmel hriet an um lém nawh. Hi taka a hril chu tulai lockdown leia April thla khawm sin an thaw thei naw a, fak ding a tlaksam thu a mi hril a. Chuleia kan kuoma thil iemani, kan ṭhangpui beiseia kut hung daw a nih.

A hmel ka en ringawt khawma iengang ngirhmuna um am a na ti ka hriet thei. leng tik khaw tika ka hmu le hriet khawm ni lo, a hmel ka en leh ka lung-in-siet rieu a. Ka ngaituona inlang hmasa tak chun **Isu'n fak ding a mi ngen** angin ka zuk hmu a. Sawt riel loin ka purse ka hawng a, sum tlaw-

Nu le pa tamtakin a hun lai ei nauhai ei enkawl ṭhat naw leiin Setan in an lungrilah chi a tu chu thaw ngaina hre lovin, ei beidawng luotin "**Tleirawl suol/ Tleirawl lulûl, Tleirawl kawmaw**" tiin a hming ei inbûk hlawl a nih. Hiengang Tleirawl, Setan in an lungrila chi alo phûm nghetta hai tadingin sansuok an harsa ta hlak. 30% chu ṭhuoikir na chance an um a. 70% hai ruokchu an fe liem pei chu a ni hi. Chuong fe liem pei hai chu, Insûnga "Nu, Pa khawmi', 'mi pe rawh",... zân zâl na châng hre talo, zîng thona châng hre ta bawk lo" an hung ni pei ta bawk.

Nu le pa tamtak ei hriet dinga ṭha chu "*a la naupang, inruithei thil anla thaw nawh, a ngaituo nawh, thil thanaw a la thaw ve nawh*" tia ei en liem sûng hin ei nauhai Pathien Thu ei tû naw chun Setan hin an ni ah remchang a lo zawng zing a nih.

A hun taka nu le pa naupang tadinga tho dawk hai sinhaw ra: *Samuel, David, Josaih, Esther, Jeremi hai an chanchin kimchang lem hi nangin lo sui zui lem el rawh.* Khawvél-a Kristien 85 % hai hi kum 4-14 an ni hun sûnga Isu Krista Lal le Sandamtu dinga pawmtu an nih. Chuonghai laia mi ropui ṭhenkhat hang suklang tum ei tih.

Jonathan Edward-Ama thla a inthawk Pastor 300 hringsuoktu kha kum 7 mi a ni lai a piengthar a nih.

Isaac Watt- Hla phuokthiem, vawisûnni chena a hla phuok : "*Joy to the World, Aw Pathien ṭhangpuitu pangngai, Isu Kros maktak chunga chun*" ti hlahai hring taka Kohranin ei sak phuoktu hi kum 9 mi a laia piengthar a nih.

Matthew Henry- Theologian ropui le Bible pumpui hrifliebu siemu, A Bible Hrifliebu siem vawisûn chenna a ṭha filâwr laia tiem sa la ni pei hi kum 10 mi a ni laia Isu Krista Lal le Sandamtu dingin a pawm a nih.

Evan John Roberts-Wales Revival hril zât a a hming lam ṭhel ngailo, Wales revival laia thuhrlitu ropui, '**England Tirko ropui**' ti a ko kha kum 13 mi a ni laia piengtharna fel tak nei a nih.

Thilmak ve tak pakhat nawk chu-British Missionary laia mi 25 pei a mi 24 hai kha kum 14 an tling hmaa piengthar vawng an nih.

Naupang tadinga tho dawk a hlawnka: Naupang chun Pathien Thu hi lungril thienghlim takin le a nina ang takin an dawng thei nghâl a nih. An thu hriet hi awi awlsam an ti bîk. Chu leiin puitling pawm dân le ngaidân tamtak nei hai kuomah nêkin Naupang lungril inhawng takhai kuomah Pathien Thu hril a hlawnka lem.

Matthai 11:25-26-na chun Isu'n "Aw Pa, hnuoi le vân Lalpa, nangin mivar le mithiemhai kuomah hieng thu hi I thup a, nautehai kuomah I puong lei hin kan pâk che. A nih, Pa, chuonganga thaw chu I ngaiah Ჰha a nih". Naupang lungril inthiengtak hai kuomah Pathien thu ei hril ang ang hi an zawm pei a nih. Chuleiin ei rawngbâwlna, kohran rawngbâwlna hlawnka dinga ei dit chun puitling rawngbâwlna ringawt focus ta lovin naupang rawngbâwlna khawm hlûtsak zuol ei tiu.

I insûngah naupang umhai le Kohran sûnga naupanghai hi hang en vêl la, Pathienin an niah chi hring tu dinga a pêk che an nih ti hre thar rawh.

Naupangtehai hi Pathien le Setan in an inchu zing a ni leiin nu le pa le kohran in mawphurna lien tak ei nei a nih. Pathien in a chang naw chun Setan ta an ni el ding a nih. Setan in ami fe khal nasa taluo tah, chuleiin vawisûn a inthawk chu ei nîn setan hi lekhâl/chêt khal in, ei nauhai tadin-gin tho dawk ei tiu.

ta a, **Lalpa i thu hai hi a man a lo va tam de aw! In ât kher lo khaw-min i thu hi i mi pek thei a, hi thu hi kan âtna Bepui tuor zetin i mi pek ani maw?** ka zuk ti zet chu le!

KROSS LÊRA HLIEMPU KA TUOR LAIKHAN IENGTHU KHAWM KA HMUNAWH, KA PA'N AMI NGHATSAN LEM ANI KHA ami hung ti zet chu inzak um le nâ hi kati nawk taluo a ngaidam kan hni nawk mawl mawl el ta a.

Pathienni a hungtlunga, kan Inpui a chun Funghrawl þun pumin ka fe a, kala ngirmar thei sinaw, ban innghâi pumin vawituk chu keiin hun hmang ka tih ka ta, Lalpan a thu a mi pek chu ka theitâwkin ka hril a.

A tawp taka chun, "**Lalpa Ჰawngṭaina hi kan âtna anthawka Lalpan a mi pek ani leiin tuta inthawk chu sung inkhawm zo zât in hril-ruol hlak ei ta. Chun ka thi hnung chen khawmin hihi in hungthaw hlak ding ani. Vawisuna inthawkin ei Insunga dingin ka DAMLAI LUNGDAW nibawk atih**" ka ti a. Vawisunni chen hin sungin khâwm zo zâtin kan Inpui hai le keini sungkuo chun kan la hril zawmpei anih.

Taksa le thlarau a malsawmna dawng ding hin chu a tluonglam pui hi alo va khawkrawk ngei de aw! Chu lampui a chun ei thawthei le thuneina um der silo in, mani hniek sielin harsatna tlângsang tamtak ei lawnka a Ჰul a. Du-am na tlangsip ruok chu lâwn tlungi ei nei-thei der nawh. Beidawng le mangang in ei Ჰap inrûm nawk hlak. Sienkhawm Lalpan rinum ei tuor zing hi a phal bîk nawh. Lungngai na le harsatna hmuna a hmangaina a min hmutir nawk hlak.

"DAMLAI LUNGDAW" hungsuok dan tiemu hai popo, Lalpan a thar takin malsawm raw se cheu.

ani tah.

A zinga zantieng chun Sielmat Hospital lut dingin kanin siem fel ta a, kut benthek ka ni ta leiin ka lungril azam deua, ka u'n 500 ami pek a, kan fe ta a. Kan lutni zing a chun kan in ât nghala, hliempui tuor e tilo chun, nâ hrie derlo in ka dam el bâk a, ka damtha awl khawpel a. Ka ruolhai ruok chu a septic pek tawl a, a then an inât thar nawk a. Ka vangnei zie le ka ruolhai nekin Pathien malsawmna ka dawng nasatzie ka hrietchieng zuol leiin, ka lawm hle anih.

Kan âtzo a intieng kan fe chun pawisa kan nei der ta nawh. Amiruok chu kan deposit kha an hmang zo naw leiin Rs 1000/- an mipek kir a. Kan va lawm de aw! Mak khawm ka ti bawk a, mi haiin chêng singhni chuong ansêng laiin kei a sêng tlâwmtak kuoma pêk kîr kala zuk ninawk chu ka lawm anih. Pathien ropui tak raw se. Ama thilthaw ani si a.

Karkhat hnung chun khi a chunga Bible châng khi a hungtlung ta a, **Kan pa vana mi i hming inza um rawse i ram hungtlung raw se** ti hi. Hrilfie le hrilrak ngaina khawm hrie chuong loin, ka hlimin ka lawm êmêm a. Keima a Lalpa ram hungtlung chu ka hlimpui ani tak ani. Bible chângdang hai angin mani a zuk lakluta hril danding taluo rak aum hrie bawk si lo chun ka hlimpui taluo ringawt el anih. Pathien kuoma chun ka țawngtai ta a, **Lalpa hi Bible châng hi i mi peka, hrilrak danding khawm ka hrietnaw a, ka hlim in ka lawm ve êm êm ringawt el ani**, tiin.

Nikhat chu ka hmatieng taksa khawsak danding ka ngaituo a, ka lungril a sawl êm êm a. Ka nau upatak in Nurse anchûka, a dawtin Jim blessing a CI XII , a dawtnawk hai pahni Douglas school a, ka nauhai fee pe dingin kei hi iengtikam dam kata? Sumhnär neilo hai tading chun damnaw tlak khawm ka ninaw ani hi tiin, kei le kei indawnna chu a hungtlung inzawm zut el ta a. Lalpa kuoma ka țawngtai nawk

ZAWLNEI HUN A TAWP TA AM?

Pastor Lalbuotsai Buongpui

Hi thu hi tiena tlanga inthok ta mi tamtak lungrila zawna um, voisun chena ngaidan le pom dan inselna suksuoktu le tawp thei naw chu a nih.

Zawlnei chu hmu le hriet theia an kuoma thlarau hung inlar amani, thu hungin hriettirtu nei hai hi an nih. A tawi zawngin mihriem nilo thlarau zawl nei an nih. Chuonghai kuoma chun thil fe ta hnung hai amani thil la hung tlung ding chungchang thu hai dam inhmutir le inhriettir in an um hlak a, a chang le mimal chungchang thu an hril a, a chang le ram le hnam chungchang thu an khekpu bok hlak.

Thuthlunghlui huna chun Pathienin mi thlang bik neiin tlang takin an biekpui hlak a, chuonghai chun an nuom le inhawk thu lei khom ni hran lovin an kuoma thu inhriettir a umhai chu ti le in-thin pum tak meu dam in an puong ta hlak a nih. A tlangpuin zawlnei indik Lalpa thlarau in-larna hai chun mihriem lawm zawngin thu an hril ve ngai naw a, ram le hnam, lal le sakhuo thuouit khom ni hai sien kawk le zil an tulnaa chun an hmu le an hriet ang chu ip lovin an puong phong el hlak. Hi leiin mi lawm an hlaw naw a, tlang le puka hai dam an khawsa a, khawvel mihai dit naw le hnawlin an um rop hlak.

Pathien a inthok nilo thlarau dang zawlneihai chun mihriem inpak le chawimawi chu hlaw tumin thu an hril ve thung a, ram le hnam rorelna le sakhuona thil a Pathien mit tlung lovin lo um ta hai sien khom “ ei chunga Lalpa a lawm a nih” tiin mihai an tawng thlamuon fawm hlak. Anni hi Pathien rongbawl lova mit rongbawl anni ang hrim in mihriem inpak le chawimawi an hlaw NASA a, ngirhmun tha le hnuoi malsawmna khom an dong NASA hlak.

Zawlnei tak le zawlnei tehlem sin hi thlarau sinthaw a ni tlat leiin famkim-nawna rama mihriem ei la um sung chu bo naw ni a, bo nek hman in suk-pung in a la um pei lem ding a nih. Chulein Isu'n “Zawlnei tehlemhai lai chun fimkhur ro; chuonghai chu beram vun silin in kuomah an hung hlak a; an sungtieng ruok chu satene hnukinrawltakhai an nih” tiin zawlnei nazong ring lo ding le fimkhur dingin a mi lo hril a nih.(Mat.7:15)

Mi thenkhat chun Hebrai ziek a “Hieng ni nuhnunga hai hin (has in these last days. NKJV) a nau-pa ngei hmangin eini kuomah thu a hung hril tah” (Heb.1:2) ti thu hi thangsana hmangin, Pathienin a naupa hmanga thu a hung hrilna hi ni nuhnung a na, thuthlunghar huna chun mih-riemhai hmanga zawlnei rongbawlna sin hi suktawp a ni tah tiin an hril hlak. Chu-chu nisien, Jo-han khan thil um ta le um mek le la hung um ding thu, Thu-puonsuo lekhabu a ziek kha khawhri thlarau inhriettirna hnuoia inthok a ziek ni thei a ti?

Thupuon bung khatna ei en chun, “Isu Krista thuphuongsuo, Pathienin a suokhai inhriettir dinga a kuoma a pêk, thil hung um vak ding thu chu; chu chu a vântirko hmangin a suok Johan kuomah a hung inhriettir a; chu Johan chun, Pathien thu le Isu Krista inhriettirna thu, a thil hmu po pohai chu ân hriettir a. Hi hrillâwkna bu thu tiemu le ngaia a sânga thu ziek pawmtuhai chu an hamtha; a hun chu a hnai ta sih a.” (Thup 1:1-3) tiin ei hmu lem a nih.

Isu chun mihiem hmanga zawlnei rongbawlna hi a la um pei ding thu hieng ang hin a mi lo hril ve a. “Ngai ta u, chuleichun, in kuomah zâwlneihai, mi varhai, inchûktirtuhai, ka hung tir ding a nih; thenkhat sukhlm in ta, krawsah hemdêng in tih, thenkhat inkhâwmna inhaiah savun hruiin vuong in ta, khaw tinah suknawmna zui pei in tih. (Mat.23:34) tiin.

Zawlnei sin chu Pathien le mihiem inkara palaina sinthawtu, Pathien thu puongtu anni angin Thlarau thienghlim sinthaw khom mihiemhai kuoma inhriettirna sin thaw a nih. “Nisienlakhawm, ama Thlarau indiktak chu a hung tlung pha chun, thutak po poa chun  huoi l t a ti cheu a, ama phuok f wmin thu a hril  wm si nawh a, thu a idawng taphawt chu hril lem a tih; thil hung tlung dinghai khawm inhriettir a ti cheu.” (John 16:13)

Bible ei en chun ringtuhai hi Pathien thlarau chengna hai chu ei nih. “Pathien in in ni le Pathien Thlarau nangniah a um ti in hriet naw am a nih?” (1 Kor.3:16) Chu thlarau chu tiena tlanga zawlneihai kuoma thu lo inhriet-tirtu Krista thlarau chu a nih. (1Pet.1:11)

Hieng bung le chang thenkhat ei hung tarlang a inthok hin zawlnei sin thaw dinga mihiemhai kuoma Lalpa inpuongna hi suktawp a ni ta am? ti chu i lo ngaituo sunzom ve ding ni ta raw se.

DAMLAI LUNGDAW

Vanlalr ng, Rengkai

Matthai 9:1

Kan Pa vana mi

I hming inza um rawse

I ram hung tlung rawse

Hi Bible ch ng hi inkh wm zata ei hril ruol hlak nisien khawm Ser-mon aw z wnga tl ktu ruok chu an v ngnawk thung angreng si.

(Hilai thu hi vawi tamtak zieksuok ka nuom hlak, sienkhawm in-phalamna ka nei leia kalo  hulnawk hlak chu, vawituk hin kala hung ngirsuok pui ani ie)

Kum 2006 June thla lai vel chun nuhmei tieng fel nawna leiin in  t ngaiin ka um ta a. Amiruokchu, sum le pai harsatna leiin kei v kin a hun chu ka sawn ka sawn hlak a. Ka Doctor pa meu khawmin in  t el taraw, natna  halo dam lokai pal i ti, ami ti lei chun, ka ti zuola, in  t ding chun kan siem  tan ta a. Midang in  t ta hai ka hei r wna, ieng-z m ins ng a? tia kan dawn hai chun Rs 20000/25000 vel ans ng thu an mi hril a, kei ruok chu Rs 11000 char ka nei ve thung. Pathien kuoma  awngt i b k chu thawthei dang hrim ka nei der si naw. A thl wna in  t lo a, dam chu ka nuom leiin ka  awngt i ngat²a, hma ka sawn thei chuong sinaw leiin, thudangin Pathien chu ka kar nawk ta a. **“Kan  t ani khawmin a thl wn nilo dingin i thu mi pe rawh”** tiin mawl takin ka  awngt i nawk lem ta a.

Hmatieng kan pan peia, *Investigation* kan thaw na a Rs 1000/- kan peka, OT sunga hmangding damdawi an mi ziekpek po Rs 3000/- in kan l k nawk a. Advance deposit Rs 7000/- kan pek nawk a. Kut benthek kani tah. Zinga zantieng hung rieklut ro ti chu an thukharna